

Силабус навчальної дисципліни «Філософія»

Освітня програма: «ТУРИЗМ»
Спеціальність: 242 Туризм і рекреація
Рік навчання: 2
Семестр: 3

Структурний підрозділ	Кафедра політології та філософії, історичний факультет
Викладач: 	<p>ПІБ: Плахтій Маріанна Петрівна Посада: доцент кафедри політології та філософії Вчений ступінь: кандидат філософських наук E-mail: marianna.plakhtiy@kpnpu.edu.ua Робоче місце: навчальний корпус №2 (вул. Татарська, 14), кафедра політології та філософії. Профайл викладача: https://politkaf.kpnpu.edu.ua/plakhtij-marianna-petrivna/ https://scholar.google.com.ua/citations?user=OryS5VcAAAAJ&hl=uk https://orcid.org/0000-0001-6789-7711</p>
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.kpnpu.edu.ua/course/view.php?id=8093
Статус дисципліни	Нормативна (обов'язковий освітній компонент загальної підготовки)
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	3 кредитів ЄКТС / 90 год.
Мова викладання	Українська
Форми навчання	Денна .
Політика дисципліни	<p>Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. URL: https://integrity.kpnpu.edu.ua/ Відвідування занять. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають лекційні та практичні заняття курсу. Студенти</p>

	<p>мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Організацію освітнього процесу регламентує «Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ імені Івана Огієнка (нова редакція)», URL: https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view</p> <p>В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)», URL: https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNg_nAiL_zz/view</p> <p>Неформальна та/або інформальна освіта. Визнання К-ПНУ ім. І.Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти». URL: https://drive.google.com/file/d/19GCSM3yK496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view</p>
<p>Що будемо вивчати?</p>	<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є найзагальніші, універсальні можливості, зв'язки та відношення природи, суспільства й людського мислення, співвідношення матеріального й ідеального, природного і соціального, з'ясування сутності людини та її місця в суспільстві, сенсу й цінності людського життя.</p>
<p>Чому це треба вивчати?</p>	<p>Мета вивчення навчальної дисципліни – формування цілісних уявлень про теоретичну форму світогляду у розумінні онтологічних, гносеологічних, аксіологічних і соціальних проблем буття.</p>
<p>Як можна використати набуті компетентності?</p>	<p>Навчальна дисципліна сприяє формуванню у здобувачів освіти таких компетентностей:</p> <p>Інтегральна компетентність. Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК-01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК-02 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної</p>

	<p>області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК-04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу</p>
Яких результатів можна досягнути?	<p>Очікувані результати навчання.</p> <p>ПРН-19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.</p>
Зміст дисципліни	<p>Філософія як універсальний тип знань. Філософія Стародавнього Світу. Філософські пошуки в добу Середньовіччя та Відродження. Західноєвропейська філософія (XVII-XIX століття). Сучасна західна філософія. Українська філософія. Філософське вчення про буття. Філософія свідомості. Філософський аналіз пізнання. Філософська антропологія та соціальна філософія.</p>
Методи навчання	<p>Словесні, наочні, практичні методи; дедуктивний, індуктивний, аналітичний, синтетичний методи, метод порівняння, узагальнення, конкретизація; пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладу.</p>
Інформаційне забезпечення	<p style="text-align: center;">Основні джерела:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Філософія: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 014 Середня освіта. Частина 1/ автори-укладачі: М. П. Плахтій, Т. В. Сулятицька [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2022. http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/6054 2. Бліха В.С., Цимбалюк М.М., Гайворонюк Н.В. та ін. Філософія: підручник. Вид. 2-ге перероб і доп. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. 440 с. https://cutt.ly/z9qgFEs 3. Буслинський В.А., Скрипка П.І. Основи філософських знань: підручник / за ред.В.А.Буслинського. Львів: «Новий Світ – 2000», 2020. 352 с. https://ns2000.com.ua/wp-content/uploads/2019/10/Osnovy-filosofs-kych-znan.pdf 4. Філософія: теоретичний курс : навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти / за ред. Я.В. Шрамка. Кривий Ріг: Криворізький державний педагогічний університет, 2021. https://elibrary.kdpu.edu.ua/handle/123456789/4392 5. Халапсіс О. В. Філософія: підруч. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 196 с. 6. Данильян О. Г. Філософія: підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. 4-те вид., переробл. Харків: Право, 2023. 424 с. https://pravo-izdat.com.ua/index.php?route=product/product/download&product_id=4738&download_id=1565&srsId=AfmBOopeFl4pCb_6BOLQs41fmHb8cIC3O5Gzm4Z5NBORj1djUJ9F6IHm <p style="text-align: center;">Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Атаманюк З. М. Базові цінності в традиційній культурі українців. <i>Перспективи: соціально-політичний журнал</i>. 2024. № 2. С. 65-71. http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/20141

2. Бахмач А. І. Гендерні аспекти та перспективи в умовах конфлікту: аналіз впливу воєнно-політичних подій на гендерні ролі в сучасній Україні. *Перспективи : соціально-політичний журнал*. 2024. № 1. С. 48-56.
3. Букіна Т. В. Сучасні підходи до проблеми людини у філософії. *Перспективи: соціально-політичний журнал*. 2024. № 2. С. 22-29. <http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/20134>
4. Калганов М. А. Вплив цифрової реальності на людину та суспільство: перспективи та виклики. *Перспективи : соціально-політичний журнал*. 2024. № 1. С.12-17.
5. Плахтій М.П., Сулятицька Т.В. Історія української філософії та історія логіки: спільні та відмінні персоналії. *Людинознавчі студії*. Серія «Філософія». Випуск 44. (2022) С.235-247. DOI: <https://doi.org/10.24919/2522-4700.44.15>
6. 2. Методичні рекомендації для підготовки до семінарських занять з філософії /М. П. Плахтій, Т. В. Сулятицька. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 56 с. <https://politkaf.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/metodychni-rekomendatsii-z-filosofii-suliatytska-t.-v.pdf>
7. Плахтій М. П. Розбудова вищої жіночої освіти в Україні наприкінці ХІХ - на початку ХХ століття: історико-філософський аспект. *Педагогічна освіта: теорія і практика: Збірник наукових праць / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України [гол. ред. Бахмат Н.В.]. Вип. 32 (1–2022). Київ: Міленіум, 2022. С. 67-81. <https://doi.org/10.32626/2309-9763.2022-32.67-81>*
8. Плахтій М.П. Професор Самуїл Шатуновський: логічні дослідження. *Перспективи. Соціально-політичний журнал*. № 1, 2023. С.13-19. DOI <https://doi.org/10.24195/spj1561-1264.2023.1.2>
9. Плахтій М.П., Сулятицька Т.В. Комунікативна природа людського буття. *Актуальні проблеми філософії та соціології*. № 37 (2022). С.94-102. DOI <https://doi.org/10.32782/apfs.v037.2022.15>
10. Плахтій М.П., Сулятицька Т.В. Теоретико-методологічні засади формування української логічної термінології у діаспорі. *Актуальні проблеми філософії та соціології №51*(2024). С.99-104. DOI <https://doi.org/10.32782/apfs.v051.2024.17>
11. Плахтій Маріанна. Логічні погляди Дмитра Чижевського. *Гуманітарні візії*. Том 10, Число 1, 2024. С.13-17. DOI: <https://doi.org/10.23939/shv2024.01.013>
12. Стовпець О. В. Сенс життя людини як предмет філософської рефлексії. *Перспективи : соціально-політичний журнал*. 2024. № 1. С. 146-150.
13. Сулятицька Т.В., Плахтій М.П. Освіта в мультикультурному суспільстві. *Перспективи. Соціально-політичний журнал*. № 1, 2022. С.121-128. DOI

<https://doi.org/10.24195/spj1561-1264.2022.1.17>

14. Сулятицька Тетяна; Плахтій Маріанна. Ідея природовідповідності в педагогічній системі Григорія Сковороди. *Науковий журнал «Наукові записки Національного університету «Острозька академія» серія «Філософія»*, 2024, 26: 61-65. DOI: 10.25264/2312-7112-2024-26-61-65.

<https://journals.oa.edu.ua/Philosophy/article/view/4123>

15. Філософія: словник термінів та персоналій / В. С. Бліхар, М. А. Козловець, Л. В. Горохова, В. В. Федоренко, В. О. Федоренко. Київ: КВІЦ, 2020. 274 с.

https://shron1.chtyvo.org.ua/Avtorskyi_kolektyv/Filosofiiia_slovnynk_terminiv_ta_personalii.pdf

16. Основи філософських знань. Підручник. Для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня – молодший спеціаліст. / В.А. Буслинський, П.І. Скрипка. За ред. В.А. Буслинського. Львів: «Новий Світ – 2000», 2020. 352 с. <https://ns2000.com.ua/wp-content/uploads/2019/10/Osnovy-filosofs-kych-znan.pdf>

17. Plakhtii Marianna. Ukrainian Logical Terminology in Stepan Balei's Textbook. *Visnyk of the Lviv University Series Philosophical Sciences* 32 (1):23-35 (2025) DOI 10.30970/vps.2025.3201.02

Marukhovska-Kartunova O., Marukhovskiy O., Plakhtiy M., Suliatytska T., & Berezha M. (2024). Social philosophy of mass communication: interaction of media, politics and culture. *Synesis (ISSN 1984-6754)*, 16(2), 108–121. (Web of Science) Retrieved from <https://seer.ucp.br/seer/index.php/synesis/article/view/3049>

Обсяг дисципліни (години) та види занять

Лекційні заняття (16 год.), практичні заняття (14 год.), самостійна та індивідуальна робота (60 год.)

Система оцінювання результатів навчання

Основними методами контролю відповідно до критеріїв оцінювання знань здобувачів освіти та ефективності засвоєння ними курсу ґрунтується на таких формах участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю: виступ з основного питання на семінарському занятті, модульна контрольна у формі тестування, самостійна робота (філософське есе). Підсумкова оцінка є арифметичною сумою балів за поточний контроль, модульну контрольну роботу, виконання індивідуального завдання та екзамен.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Поточний і модульний контроль – 60 балів			Іспит	Сума балів
Поточний контроль	Самостійна та індивідуальна робота	МКР		
20	10	30	40	100

Критерії оцінювання семінарського заняття. Оцінювання на семінарських заняттях відбувається за 12 бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про

рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка». URL: <https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h7ZSJBBOVvL2bTCaLrbcQA86/view>

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота проводиться у формі он-лайн тестування у системі MOODLE, або у формі тестування. Банк питань автоматично видає випадкових 100 запитань із бази (200 запитань) та оцінює правильність. Максимальна кількість балів за МКР – 30. Для зарахування модульної контрольної роботи мінімальна кількість набраних балів повинна становити – 18 (60%), Ваговий бал кожного запитання становить – 0,3, підрахунок балу, який набрав студент здійснюється системою автоматично.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Оцінювання модульної контрольної роботи:

МКР 30 балів	«відмінно»	27 – 30 б.
	«добре»	23 – 26 б.
	«задовільно»	18 – 22 б.
	«незадовільно»	менше ніж 18 б.

Тематика філософських есе оновлюються щорічно та підставлена на сторінці у системі МУДЛ, як і критерії оцінювання самостійної роботи.

Філософське есе - невеликий за обсягом (від 2 до 5 сторінок, 14 шрифт, одинарний відступ), самостійний за змістом письмовий твір, в якому у вільній стильовій формі викладається обґрунтована позиція автора стосовно певної філософської проблеми.

При написанні есе потрібно дотримуватися критеріїв грамотності, логічності, цілісності, ерудиції, оригінальності, самостійності і зрілості думки.

Вимоги до написання філософського есе: виокремлення в структурі тексту короткого вступу, змістовної основної частини і обґрунтованих висновків; чіткість формулювання суті проблеми; поєднання глибини і всебічності розгляду проблеми з доступністю презентації власної позиції; логічність і послідовність викладу власної позиції; самостійність мислення і оригінальність викладу матеріалу; використання набутих філософських знань, оперування філософською термінологією; опертя на існуючі філософські підходи у процесі розкриття проблеми як для аргументації власної позиції, так і

обґрунтованої критики протилежних позицій; відсутність академічної недоброчесності.

Критерії оцінювання самостійної роботи (філософського есе)

Есе оцінюється в 10-8 балів, якщо: автором чітко поставлена проблема і представлена власна точка зору стосовно її вирішення; проблема розкрита на високому теоретичному рівні, простежені системні зв'язки предмету дослідження, подані обґрунтування заявлених характеристик з коректним використанням філософських та спеціальних термінів, що мають відношення до теми есе; надана аргументація власної думки з опорою на історико-філософську традицію в контексті проблематики есе; есе містить відповіді на всі питання заявленого плану або за відсутності плану повно розкриває заявлену тему.

Есе оцінюється в 6-8 балів, якщо: представлена власна точка зору(позиція, ставлення) стосовно вирішення проблеми; тема розкрита з конкретним використанням історико-філософських та спеціальних понять у контексті відповіді(теоретичні зв'язки та обґрунтування явно не простежуються); надана аргументація власної думки з опорою на факти розвитку філософських уявлень з проблематики есе; есе не містить відповіді на одне з питань плану есе або заявлена тема розкрита не в повній мірі, зокрема не проаналізовані деякі суттєві характеристики предмету розгляду.

Есе оцінюється в 6 балів, якщо: представлена власна точка зору(позиція, ставлення) при розкритті проблеми; проблема розкрита при формальному використанні історико-філософських та спеціальних термінів; дана аргументація своєї думки з опорою на факти розвитку філософських уявлень з проблематики есе без теоретичного обґрунтування; есе не містить відповіді на два питання плану есе або заявлена тема розкрита не до кінця, а саме: опущена значна частина суттєвих характеристик явища, тобто розкриті лише деякі суттєві характеристики предмету дослідження.

Есе оцінюється менше як 6 балів, якщо: проблема розкрита на буденному (а не теоретичному) рівні; аргументація власної думки слабо пов'язана з розкриттям проблеми; опущений аналіз суттєвих характеристик явища, тобто розкриті лише несуттєві характеристики предмету дослідження; *також*, якщо: есе має реферативний характер без історико-філософського аналізу; містить історичне оповідання про філософів чи філософські системи; есе є плагіатом.

Здобувачі вищої освіти, які за виконання самостійної роботи отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів виділених на цей вид роботи, а також ті, що не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Семестровий іспит (40 балів)

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях; не виконав або виконав МКР, завдання самостійної та індивідуальної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Здобувачі вищої освіти, які не мають академічної заборгованості за результатами поточного контролю допускаються до екзамену.

Здобувачі вищої освіти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, зобов'язані ліквідувати її в терміни, визначені графіком навчального процесу.

Здобувачі вищої освіти, які мають академічну заборгованість за результатами підсумкового контролю у формі екзамену, зобов'язані ліквідувати її в терміни, визначені графіком ліквідації академічної заборгованості.

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgAiL_zz/view).

Екзамен проводиться у формі письмового опитування за питаннями екзаменаційного білета. Білет іспиту складається з трьох питань. Максимальний бал – 40, мінімальний – 24.

1-2 питання (по 15 балів) екзаменаційного білета оцінюються відповідно до таких критеріїв:

Критерії оцінювання відповідей студентів:

Високий рівень 40-36 б.	Здобувач виявляє глибокі фундаментальні знання теорії, повно викладає вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, формулює своє бачення проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Достатній рівень 35-30 б.	Якщо відповідь здобувача відповідає тим самим вимогам, що і для високого рівня, але він допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу. Здобувач уміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Середній	Якщо здобувач виявляє знання і розуміння

й рівень 29-24 б.	основних положень дисципліни, але викладає матеріал неповно і допускає неточності у визначенні понять; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтувати свої судження і наводити приклади; викладає матеріал непослідовно Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
Початковий рівень менше як 23 б.	Якщо здобувач виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє методичним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал. Здобувач неспроможний виконати стандартні завдання навіть після спрямувальних питань викладача. Під час підготовки до відповіді (або в процесі відповіді) наявні ознаки академічної недоброчесності.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	Оцінка за шкалою ECTS	Національна шкала оцінювання
90-100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
67-74	D	
60-66	E	
35-59	FX	Не зараховано (з можливістю повторного складання)
1-34	F	Не зараховано (з обов'язковим повторним курсом)

Технічне й програмне забезпечення	Для проведення лекційних занять використовуються мультимедійна лекційна аудиторія, мультимедійний проектор, екран для проектора; ноутбук.
Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях	Оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view), «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного

	<p>університету імені Івана Огієнка» (зі змінами та доповненнями) (https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view)</p> <p>В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Положення про дистанційне навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (https://drive.google.com/file/d/1c--sYRfDI_iAT7L766LprKB-x9GGKaEy/view).</p>
Поточний контроль	Семінарські заняття, модульна контроль робота, самостійна робота
Підсумковий контроль	Іспит
Локація	Згідно з розкладом https://kpnu.edu.ua/rozklad-zaniat/